

BELEIDSREGELS WMO 2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Heerenveen;

Overwegende, dat het in het belang van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 noodzakelijk wordt geacht om nadere regels te stellen ten aanzien van de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Gemeente Heerenveen 2015 (hierna: Verordening Wmo 2015).

gelet op het bepaalde in Hoofdstuk 2 Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;

BESLUIT:

Vast te stellen de navolgende **Beleidsregels Wmo 2015**

Hoofdstuk 1 Algemeen

Artikel 1 Begrippen

1. Wet: Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015)
2. Langdurige noodzaak (artikel 9 lid 5 Verordening Wmo 2015): het college beoordeelt individueel of ondersteuning langdurig noodzakelijk is. Een maatwerkvoorziening is in ieder geval langdurig noodzakelijk wanneer de ondersteuning langer dan zes maanden nodig is. Een maatwerkvoorziening is eveneens langdurig noodzakelijk indien deze wordt verstrekt aan een cliënt met een levensverwachting korter dan zes maanden.
3. Algemeen gebruikelijke voorziening (artikel 1 onder a Verordening Wmo 2015): in het kader van het begrip algemeen gebruikelijke voorziening houdt 'algemeen verkrijgbaar' in dat het artikel ook in de reguliere handel verkrijgbaar is, of dat de dienstverlening ook op de vrije markt is in te kopen. Het college onderzoekt altijd of de algemeen gebruikelijke voorziening voor de individuele cliënt algemeen gebruikelijk is.
4. Zaak: een maatwerkvoorziening in de vorm van een hulpmiddel of woningaanpassing of een persoonsgebonden budget (pgb) bedoeld om een hulpmiddel of woningaanpassing mee te kopen, niet zijnde dienstverlening zoals genoemd onder 5.
5. Dienstverlening: een maatwerkvoorziening of pgb voor ondersteuning bij een gestructureerd huishouden, thuisondersteuning, dagondersteuning of kortdurend verblijf.
6. Algemene dagelijkse levensbehoeften (adl): in en uit bed komen, aan- en uitkleden, bewegen, lopen, gaan zitten en weer opstaan, toiletbezoek, eten/drinken, medicijnen innemen, ontspanning en sociaal contact, douchebezoek en lichamelijke hygiëne voor inwoners met een zintuiglijke of verstandelijke beperking of psychiatrische problematiek (wordt in het verlengde gegeven van de overige benodigde ondersteuning).
7. Tekortschietend besef van verantwoordelijkheid (artikel 9, lid 4 Verordening Wmo 2015): een cliënt betoont te kort schietend besef van verantwoordelijkheid wanneer het college vaststelt dat een maatwerkvoorziening of pgb voor ondersteuning noodzakelijk is, terwijl de cliënt in staat is of zou zijn geweest op eigen kracht zijn zelfredzaamheid of participatie te handhaven, maar hier niet naar handelt of heeft gehandeld en hem dit valt te verwijten.
8. Vermijdbare noodzaak (artikel 9, lid 1 Verordening Wmo 2015): het college beoordeelt individueel of de noodzaak van een maatwerkvoorziening of pgb voor ondersteuning vermijdbaar was, en of van de cliënt redelijkerwijs verwacht mocht worden dat hij maatregelen kon treffen die de hulpvraag overbodig hadden gemaakt.
9. Melding en onderzoek (artikel 4 en 5 Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Gemeente Heerenveen 2015): na een melding in de zin van artikel 2.3.2 lid 1 Wmo start het college een onderzoek zoals genoemd in artikel 2.3.2 lid 2 tot en met 8 Wmo en artikel 4 en 5 Verordening Maatschappelijke Ondersteuning.

Artikel 2 Individuele voorziening

Het college verstrekt een maatwerkvoorziening of pgb gericht op de ondersteuning van een individuele cliënt.

Artikel 3 Goedkoopst adequaat

Het college verstrekt de goedkoopst adequate maatwerkvoorziening.

Artikel 4 Externe advisering

Het college vraagt een door hem daartoe aangewezen adviesinstantie om advies indien het college dat gewenst vindt.

Artikel 5 Overname van hulpmiddel bij verhuizing

1. Het college kan een hulpmiddel zoals bedoeld in de hoofdstukken 3, 4 en 5 en dat door de cliënt reeds wordt gebruikt, overnemen indien:
 - a. de cliënt uit een instelling voor langdurige zorg verhuist naar een zelfstandige woonruimte
 - b. de cliënt vanuit een andere gemeente verhuist naar een zelfstandige woonruimte in de gemeente.
2. Het college maakt hierover afspraken met de instelling of de gemeente van waaruit verhuisd wordt.

Hoofdstuk 2 Melding, aanvraag en onderzoek

Artikel 6 Melding

1. Het college neemt een melding mondeling, schriftelijk of elektronisch in ontvangst en beoordeelt of de melding een hulpvraag in het kader van artikel 1 onder e Verordening Wmo 2015 betreft. Het onderzoek naar de aard van de melding kan plaatsvinden in de Toegang of de backoffice.
2. Het college verstaat onder de Toegang de eerste ontvangst door het college van een melding door een inwoner. De Toegang wordt namens het college uitgevoerd door de meitinker of preventiemedewerker jeugd. De meitinker vermeldt bij het maken van een afspraak de mogelijkheid tot aanwezigheid van een gratis cliëntondersteuner, mantelzorger of andere betrokkene bij het gesprek. De meitinker beoordeelt of de melding een hulpvraag betreft in de zin van de wet en doet zo mogelijk aansluitend het onderzoek als bedoeld in artikel 5 Verordening Wmo 2015. Indien duidelijk is dat er een hulpvraag is, vermeldt de meitinker voorafgaand aan het onderzoek de mogelijkheid van het indienen van een persoonlijk plan als bedoeld in artikel 2.3.2 Wmo.
3. Het college verstaat onder backoffice de gespecialiseerde uitvoering van de diverse wetten binnen het sociaal domein, waaronder de Wmo 2015.
4. Het college bevestigt de melding van de hulpvraag schriftelijk of elektronisch binnen 2 werkdagen.
5. Het college bepaalt binnen 5 werkdagen na ontvangst van de hulpvraag of afgezien kan worden van een vooronderzoek als bedoeld in artikel 4 Verordening Wmo 2015 en/of een onderzoek als bedoeld in artikel 5 Verordening Wmo 2015.
6. Het college start binnen 5 werkdagen een vooronderzoek indien lid 5 niet van toepassing is. Het college bevestigt de afspraak voor een gesprek schriftelijk, telefonisch of elektronisch en vermeldt in de bevestiging:
 - a. de mogelijkheid van gratis cliëntondersteuning
 - b. de mogelijkheid van aanwezigheid van een vertegenwoordiger, mantelzorger of andere betrokkene

Artikel 7 Onderzoek en aanvraag

1. Het college voert na melding en vooronderzoek een onderzoek uit zoals bepaald in artikel 2.3.2 van de wet en artikel 5 Verordening Wmo 2015.
2. Het college maakt binnen maximaal zes weken, of zoveel eerder als mogelijk is, na de melding een verslag van het onderzoek dat is uitgevoerd. Het verslag bevat in ieder geval de in artikel 5 Verordening Wmo 2015 opgenomen onderdelen.
3. Indien het onderzoek langer dan zes weken duurt, stelt het college het afronden van het onderzoek en het nemen van een besluit uit met zoveel langer als nodig is om het onderzoek af te ronden. Het college stelt de cliënt zo snel mogelijk op de hoogte van het uitstel en vermeldt de verwachte datum waarop het onderzoek wel kan worden afgerond. Indien het college het onderzoek niet kan afronden omdat de cliënt gegevens niet tijdig overlegt of kan overleggen of niet (voldoende) meewerkt aan het onderzoek, legt het college een aanvultermijn op. Het uitstel betreft de toepassing van artikel 4:5, 4:14 en 4:15 Algemene wet bestuursrecht.
4. Het college stuurt het verslag zo snel mogelijk na afronding van het onderzoek aan de cliënt of zijn vertegenwoordiger met het verzoek om eventuele aanvullingen en verbeteringen te vermelden, akkoord te gaan met de conclusie(s) van het onderzoek of aan te geven niet akkoord te gaan met de conclusie(s). Indien de cliënt niet akkoord gaat met de conclusies kan hij hierbij ook een motivering vermelden. Op het verslag kan de cliënt aangeven of het verslag als een aanvraag voor een maatwerkvoorziening of pgb dient te worden aangemerkt. De cliënt krijgt een termijn van 10 werkdagen om het verslag retour te sturen. Het college kan afwijken van de termijn als de cliënt hier gemotiveerd om verzoekt.

5. Het college vraagt een cliënt of zijn vertegenwoordiger die het verslag van het onderzoek niet terugstuurt eenmaal schriftelijk om het verslag alsnog binnen 10 werkdagen ondertekend retour te sturen.
6. Een cliënt of zijn vertegenwoordiger die het verslag ook na rappel niet terugstuurt, wordt geacht akkoord te gaan met de conclusies uit het onderzoek. Het college kan deze conclusies gebruiken bij een volgende melding indien deze relevant zijn daarvoor. Het college kan van deze conclusies afwijken indien de cliënt gemotiveerd en zo nodig aantoonbaar aan kan geven dat de conclusies niet correct of relevant zijn.
7. De cliënt kan een aanvraag indienen na afronding van het onderzoek, tenzij het college het onderzoek niet binnen zes weken heeft afgerond en geen bericht van uitstel heeft gegeven aan de cliënt of zijn vertegenwoordiger. Ook wanneer het college wel bericht van uitstel heeft gegeven maar het onderzoek niet binnen de gestelde termijn heeft afgerond, kan de cliënt of zijn vertegenwoordiger een aanvraag indienen.
8. Het college neemt binnen 10 werkdagen na ontvangst van de aanvraag een besluit in de vorm van een beschikking.

Hoofdstuk 3 Vorm van de ondersteuning

Artikel 8 Keuzevrijheid maatwerkvoorziening diensten

Het college koopt diensten in bij een of meer derden en bepaalt welke dienst geleverd wordt aan de cliënt. De cliënt kan de leverancier van de maatwerkvoorziening voor dienstverlening kiezen uit door de gemeente gecontracteerde aanbieders, voor zover deze leverancier naar het oordeel van het college in staat is de door het college in het plan van aanpak bepaalde dienst te leveren.

Artikel 9 Maatwerkvoorziening voor zaken

1. Het college koopt hulpmiddelen, niet-bouwkundige en niet-woontechnische voorzieningen en rolstoelen in bij een of meer derden en bepaalt welk hulpmiddel geleverd wordt aan de cliënt.
2. Het college levert een maatwerkvoorziening voor woningaanpassing door middel van de goedkoopste aanbieder.

Artikel 10 Algemene regels rond het persoonsgebonden budget voor ondersteuning bij zelfstandig wonen, vervoer en bij zelfredzaamheid en participatie

1. Het college verstrekt op verzoek van de cliënt een pgb voor ondersteuning in de vorm van dienstverlening of in de vorm van een zaak, nadat het college heeft beoordeeld of de cliënt in het kader van het verstrekken van een pgb redelijkerwijs in staat is zijn belangen te behartigen en de verantwoordelijk voor het inkopen van diensten of zaken en het afsluiten van contracten kan dragen.

Het college betreft in het onderzoek (niet limitatief):

- a. een curatele, beschermingsbewind of mentorschap dat over de cliënt is uitgesproken;
 - b. de besteding van een eerder aan cliënt verstrekt pgb;
 - c. de financiële en eventuele schuldenpositie van de cliënt;
 - d. de inhoud van het gesprek met de cliënt over het pgb;
 - e. de aanwezigheid van een vertegenwoordiger of een persoon uit het sociale netwerk die de cliënt kan bijstaan.
2. Met het pgb dient de cliënt een kwalitatieve en effectieve zaak of dienst in te kopen. Het college beoordeelt de kwaliteit en effectiviteit aan de hand van de maatwerkvoorziening die zou zijn verstrekt en het plan van eisen of het plan van aanpak.
 3. Het college bepaalt de hoogte van het pgb voor een zaak of dienst op basis van het plan van eisen of het plan van aanpak en aan de hand van de kostprijs van de in de betreffende situatie goedkoopst adequate maatwerkvoorziening. De kostprijs wordt bepaald door:
 - a. een aanbesteding;
 - b. een consultatie in de markt;
 - c. overleg met de aanbieder of leverancier;
 - d. een of meer offertes die door de cliënt zijn opgevraagd.

Het college kan de hoogte van het pgb voor een zaak baseren op beschikbare tweedehandse voorzieningen, waarbij rekening gehouden wordt met de kortere levensduur van een tweedehands voorziening.

De cliënt kan een dienst of zaak inkopen die meer kost dan de goedkoopst adequate voorziening en zelf het verschil tussen het pgb en de prijs van de door de cliënt gewenste voorziening betalen.

4. De hoogte van het pgb voor een dienst is afhankelijk van de aanbieder een van de volgende percentages van de kostprijs:
 - a. voor gekwalificeerde aanbieders 75% van de kostprijs;

- b. voor niet-gekwalificeerde aanbieders 50% van de kostprijs;
- c. voor personen uit het sociale netwerk van de cliënt 25%.

Het college vindt een aanbieder gekwalificeerd wanneer deze voor wat betreft opleidingsniveau aantoonbaar voldoet aan de eisen die aan (het personeel van de) aanbieder met wie de gemeente een overeenkomst heeft afgesloten, gesteld worden, en aantoonbaar voldoet aan de in artikel 13 Verordening Wmo 2015 gestelde kwaliteitseisen.

- 5. De uitbetaling van het pgb gebeurt op grond van het trekkingsrecht (artikel 2.6.2 van de wet) door de Sociale Verzekeringsbank, tenzij het een eenmalig uitbetaling betreft. Het college voldoet eenmalige uitbetalingen na ontvangst van de desbetreffende nota en zo veel mogelijk rechtstreeks aan de leverancier.
- 6. Het college hanteert een eenmalig vrij besteedbaar bedrag van € 250,- waarover de cliënt geen verantwoording hoeft af te leggen.
- 7. Het college controleert de besteding van een pgb voor een zaak door de cliënt te verplichten na levering van de zaak de desbetreffende nota aan het college te overleggen. Het college kan zo nodig ter controle een huisbezoek afleggen.
- 8. Het college voert de controle op de besteding van het pgb voor een dienst uit tezamen met het periodiek heronderzoek zoals bepaald in artikel 10 van deze beleidsregels, of zoveel eerder als de voorziening eindigt. Het college controleert in ieder geval of de dienst is geleverd door de persoon of de organisatie bij wie de dienst is ingekocht.
- 9. De cliënt dient de voor het onderzoek relevante bewijsstukken in ieder geval twee kalenderjaren te bewaren zodat het college de controle op de besteding kan uitvoeren. In de beschikking wordt opgenomen welke bewijsstukken dit betreft.

Artikel 11 Periodiek onderzoek

- 1. Het college voert op grond van artikel 2.3.9 van de wet periodiek een heronderzoek uit. Zo nodig voert het college opnieuw een onderzoek uit zoals bepaald in artikel 2.3.2 van de wet en in artikel 5 van de Verordening Wmo 2015.
- 2. Het periodieke heronderzoek vindt in ieder geval plaats om de twee jaar beginnend nadat de maatwerkvoorziening is geleverd of het pgb is uitbetaald.
- 3. Per soort voorziening gelden de volgende aanvullende heronderzoektermijnen:
 - a. hulpmiddelen die eenmalig geleverd worden: na drie maanden wordt vastgesteld of het hulpmiddel voldoende voorziet in de noodzakelijke ondersteuning;
 - b. ondersteuning bij een gestructureerd huishouden: een jaar na toekenning van de voorziening en daarna volgens individueel vast te leggen periodiciteit maar in ieder geval eens per twee jaar.
- 4. Het college kan individueel afwijken van de in lid 2 en 3 genoemde termijnen indien het college dit nodig vindt.
- 5. Het college voert de in artikel 9 van deze beleidsregels vastgelegde controle op de besteding in ieder geval eens per twee jaar uit tezamen met het periodiek heronderzoek.

Hoofdstuk 4 Ondersteuning bij zelfstandig wonen

Artikel 12 Maatwerkvoorziening of pgb voor ondersteuning bij zelfstandig wonen

- 1. Het college verstrekt een maatwerkvoorziening of pgb voor ondersteuning bij zelfstandig wonen aan cliënten die ondersteuning bij zelfredzaamheid en participatie nodig hebben doordat zij beperkingen ondervinden bij het zelfstandig wonen.
- 2. Het college verstrekt een maatwerkvoorziening of pgb voor ondersteuning bij zelfstandig wonen wanneer in de beperkingen niet kan worden voorzien op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met voorliggende voorzieningen, met een algemeen gebruikelijke voorziening, met een algemene voorziening, met mantelzorg of met ondersteuning uit het eigen sociaal netwerk.
- 3. De maatwerkvoorziening of het pgb voor ondersteuning bij zelfstandig wonen kan bestaan uit:
 - a. ondersteuning bij het voeren van een gestructureerd huishouden;
 - b. ondersteuning bij het normale gebruik van de woning.

Artikel 13 Begrippen in verband met ondersteuning bij zelfstandig wonen

- 1. Niet-zelfstandige woonruimte: als niet-zelfstandige woonruimte gelden in ieder geval:
 - a. hotel/pension;
 - b. trekkerswoonwagens;
 - c. klooster;
 - d. tweede woning;
 - e. niet permanent bewoonde vakantie- of recreatiewoning;
 - f. gehuurde kamer.

2. Noodzakelijke woonruimtes: als noodzakelijke woonruimtes gelden in ieder geval:
 - a. Woonkamer;
 - b. aanwezige en gebruikte slaapkamer(s);
 - c. keuken;
 - d. sanitaire ruimten;
 - e. daadwerkelijk gebruikte berging.
3. Gebruikelijke hulp (artikel 1.1.1 Wmo): het college past het begrip gebruikelijke hulp toe overeenkomstig bijlage 1: Nadere uitwerking begrip gebruikelijke hulp.

Artikel 14 Beperkingen

1. Het college verstrekt geen maatwerkvoorziening of pgb voor ondersteuning bij zelfstandig wonen aan bewoners van niet-zelfstandige woonruimte.
2. Het college verstrekt slechts ondersteuning bij zelfstandig wonen voor de noodzakelijke woonruimtes.

Artikel 15 Ondersteuning bij eenvoudige schoonmaakwerkzaamheden (schoonmaakhulp)

1. Het college verstaat onder schoonmaakhulp, ook wel HH1 genoemd:
 - a. lichte en zware schoonmaakwerkzaamheden;
 - b. verzorging kleding en linnengoed, waaronder het doen van de was;
 - c. boodschappen doen voor dagelijks leven;
 - d. maaltijdverzorging en helpen met maaltijdbereiding.
2. Het college verstrekt geen maatwerkvoorziening voor eenvoudige schoonmaakhulp, omdat een algemene voorziening voor ondersteuning bij eenvoudig schoonmaakwerk beschikbaar is voor iedere inwoner. De algemene voorziening voor schoonmaakwerk bestaat uit:
 - a. in te kopen particuliere schoonmaakhulp;
 - b. in te kopen schoonmaakhulp door een thuiszorgorganisatie;
 - c. in te kopen schoonmaakhulp door een schoonmaakbedrijf.
3. Het college kan afwijken van het tweede lid wanneer de cliënt na een ziekenhuis- of verpleeghuisopname weer naar huis kan en er geen mogelijkheden zijn om kortdurend in schoonmaakhulp te voorzien door eigen kracht, gebruikelijke hulp of mantelzorg. De kortdurende schoonmaakhulp duurt maximaal drie maanden en wordt verstrekt voor maximaal drie uren per week.

Artikel 16 Ondersteuning bij het voeren van een gestructureerd huishouden

1. Het college verstaat onder ondersteuning bij het voeren van een gestructureerd huishouden, ook wel HH2 genoemd, naast schoonmaakhulp zoals bedoeld in artikel 14, eerste lid:
 - a. ondersteuning bij het aanbrengen van structuur in het huishouden (instructie, advies en voorlichting) en de dagelijks organisatie van het huishouden;
 - b. eenvoudige ondersteuning bij het leren om zelfstandig te wonen;
 - c. eenvoudige ondersteuning bij het omgaan met onverwachte gebeurtenissen (eenvoudige psychosociale hulp en observatie) die de dagelijkse structuur doorbreken;
 - d. eenvoudige ondersteuning bij het omgaan met geld;
 - e. eenvoudige ondersteuning bij contacten met officiële instanties;
 - f. opvang en of verzorging van kinderen/volwassenen huisgenoten.
2. Het college verstrekt schoonmaakhulp slechts in combinatie met één of meer van de in lid 1 onder a tot en met f genoemde vormen van ondersteuning bij het voeren van een gestructureerd huishouden.
3. Een onderzoek naar aanleiding van een hulpvraag naar ondersteuning bij het schoonhouden van de woning, omvat naast de onderdelen genoemd in artikel 2.3.2 Wmo en artikel 4 en 5 Verordening Wmo 2015, een onderzoek naar de omvang van de noodzakelijke ondersteuning. Het college baseert zich daarbij op normtijden zoals deze zijn opgenomen onder bijlage 2: Normtijden schoonmaakhulp.
4. Indien uit het onderzoek blijkt dat er geen andere mogelijkheden zijn voor de noodzakelijke ondersteuning, verstrekt het college een maatwerkvoorziening.

Artikel 17 Respijtzorg mantelzorger

Het college kan aan de ontvanger van mantelzorg respijtzorg verstrekken ten behoeve van de mantelzorger, wanneer de mantelzorger maatschappelijke ondersteuning in de zin van de Wmo verleent aan de ontvanger. De respijtzorg duurt maximaal zes weken per jaar.

Artikel 18 Ondersteuning bij het normale gebruik van de woning

1. Het college verstrekt een maatwerkvoorziening of pgb aan cliënten die ondersteuning bij zelfredzaamheid en participatie nodig hebben doordat zij beperkingen ondervinden bij het normale gebruik van hun woning, voor zover het zelfstandige woonruimte betreft, en voor zover in de beperkingen bij het normale gebruik van de woning niet kan worden voorzien op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met voorliggende voorzieningen, met een algemeen gebruikelijke voorziening, met een algemene voorziening, met mantelzorg of met ondersteuning uit het eigen sociaal netwerk.
2. Het college verstrekt geen maatwerkvoorziening of pgb ten behoeve van gemeenschappelijke ruimtes, met uitzondering van:
 - a. automatische deuropeners;
 - b. hellingbanen;
 - c. het verbreden van gemeenschappelijke toegangsdeuren;
 - d. het aanbrengen van drempelhulpen of vlonders;
 - e. het aanbrengen van een opstelplaats bij de toegangsdeur van de gemeenschappelijke ruimte.
3. Het college verstaat onder een algemeen gebruikelijke woonvoorziening eveneens een algemeen gebruikelijke verhuizing. Een algemeen gebruikelijke woonvoorziening is een simpel hulpmiddel of een simpele aanpassing, niet aangepast aan de individuele gebruiker (afgezien van in hoogte verstelbare poten en dergelijke) en ook in de reguliere handel verkrijgbaar.
Voorbeelden zijn (niet limitatief):
 - a. Hendelkraan;
 - b. verhoogde wc-pot;
 - c. thermostaat mengkraan;
 - d. handgrepen;
 - e. los douchekrukje;
 - f. grijper.
4. Het college vindt een verhuizing in ieder geval algemeen gebruikelijk wanneer:
 - a. de cliënt verhuist van een niet-zelfstandige woonruimte naar een zelfstandige woonruimte;
 - b. de verhuizing voorzienbaar was. Dit is het geval wanneer de cliënt al geruime tijd op zoek was naar een andere woning, hetzij door ingeschreven te staan voor of te reageren op een huurwoning, hetzij door te zoeken naar een koopwoning.
5. Het college verstrekt de goedkoopst adequate maatwerkvoorziening voor wonen en baseert zich daarbij op het voorzieningenniveau sociale woningbouw. De goedkoopst adequate maatwerkvoorziening voor wonen is een verhuizing naar een geschikte of geschikt te maken woning.
6. Het college past lid 4, tweede volzin niet toe wanneer de totale kostprijs van de maatwerkvoorziening(en) ter ondersteuning van het normale gebruik van de woning, voor zover bekend ten tijde van het onderzoek, lager zijn dan € 8.000, of wanneer geen geschikte of geschikt te maken woning binnen een redelijke termijn beschikbaar is. Het college onderzoekt voor de individuele cliënt wat een redelijke termijn is en betreft daarbij de eventuele uitstelbaarheid van de verhuizing.
7. Een maatwerkvoorziening of pgb als ondersteuning bij het zelfstandig wonen kan bestaan uit:
 - a. bouwkundige of woontechnische maatwerkvoorziening: woningaanpassing of woonunit;
 - b. niet-bouwkundige of niet-woontechnische maatwerkvoorziening: losse of vaste hulpmiddelen;
 - c. een vergoeding van stoffering- en/of verhuiskosten; het college kan deze vergoeding ook toekennen aan een inwoner die een aangepaste woning bewoont en het college deze woning beschikbaar wil laten komen voor een persoon met beperkingen;
 - d. een uitraasruimte: verblijfsruimte voor een persoon die door een gedragsstoornis ernstig ontremd gedrag vertoont en voor wie het noodzakelijk om zich af te kunnen zonderen en tot rust te komen in een kleine, veilige en prikkelarme ruimte;
 - e. huurderiving: het college kan een verhuurder vragen een aangepaste woning beschikbaar te houden voor een persoon met een beperking en de huur deriving vergoeden aan de verhuurder met ingang van de datum van opzegging van de vorige huurder.

Artikel 19 In aanmerking te nemen kosten voor een woningaanpassing

Het college neemt de volgende kosten in aanmerking bij de vaststelling van de maatwerkvoorziening of het pgb voor een woningaanpassing:

1. de aanneemsom (hierin begrepen de loon- en materiaalkosten) voor het treffen van de voorziening;
2. de risicoverrekening van loon- en materiaalkosten, met inachtneming van het bepaalde in de Risicoregeling woning- en utiliteitsbouw 1991;
3. het architectenhonorarium tot ten hoogste 10% van de aanneemsom met dien verstande dat dit niet hoger is dan het maximale honorarium als bepaald in SR 1988 van de BNA. Alleen in die

- gevallen dat het noodzakelijk is dat een architect voor de woningaanpassing moet worden ingeschakeld worden deze kosten subsidiabel geacht. Het betreft dan veelal de ingrijpender woningaanpassingen;
4. de kosten voor het toezicht op de uitvoering, indien dit noodzakelijk is, tot een maximum van 2% van de aanneemsom;
 5. de leges voor zover deze betrekking hebben op het treffen van de voorziening;
 6. de verschuldigde en niet verrekenbare of terugvorderbare omzetbelasting;
 7. renteverlies, in verband met het verrichten van noodzakelijke betaling aan derden voordat de bijdrage is uitbetaald, voor zover deze verband houdt met de bouw dan wel het treffen van voorzieningen;
 8. de prijs van bouwrijpe grond, indien noodzakelijk als niet binnen het oorspronkelijke kavel gebouwd kan worden, volgens bijgaande tabel;
 9. de door het college (schriftelijk) goedgekeurde kostenverhogingen, die ten tijde van de raming van de kosten redelijkerwijs niet voorzien hadden kunnen zijn;
 10. de kosten in verband met noodzakelijk technisch onderzoek en adviezen met betrekking tot het verrichten van de aanpassing;
 11. de kosten van aansluiting op een openbare nutsvoorziening;
 12. de administratiekosten die verhuurder maakt ten behoeve van het treffen van een voorziening voor de belanghebbende, voor zover de kosten onder 1 tot en met 11 meer dan € 1.000 bedragen, 10% van die kosten, met een maximum van € 350.

Artikel 20 Offerte voor een woningaanpassing

1. Het college bepaalt de kostprijs van een maatwerkvoorziening voor woningaanpassing op basis van door het college gevraagde offerte(s) volgens onderstaande werkwijze:
 - a. één offerte indien de verwachte kostprijs lager is dan € 3.000;
 - b. twee offertes indien de verwachte kostprijs tussen € 3.000 en € 10.000 is;
 - c. drie offertes indien de verwachte kostprijs € 10.000 of hoger is.
2. Het college bepaalt de hoogte van het pgb voor een woningaanpassing op dezelfde wijze als in lid 1, maar de offertes worden opgevraagd door de cliënt.
3. De offerte is gespecificeerd volgens bijlage 3 Offerte voor woningaanpassing.

Artikel 21 Bezoekbaar maken van een woning

1. Het college kan een maatwerkvoorziening of pgb verstrekken voor het bezoekbaar maken van een, in de gemeente gelegen, woning, voor:
 - a. een persoon die zijn hoofdverblijf in een inrichting heeft, en
 - b. regelmatig een bezoek brengt aan de bezoekbaar te maken woning (gewoonlijk als familiebezoek), en
 - c. deze woning niet op een normale manier kan betreden of bereiken, en/of
 - d. geen gebruik kan maken van het toilet.
2. Het college verstrekt voor het bezoekbaar maken van de woning de goedkoopst adequate maatwerkvoorziening of pgb waarmee de woning en de woonkamer bereikbaar en betreedbaar kunnen worden gemaakt, en gebruik gemaakt kan worden van het toilet of een toiletgelegenheid.

Hoofdstuk 5 Ondersteuning bij vervoer

Artikel 22 Begrippen in verband met ondersteuning bij vervoer

1. Beperkte mobiliteit: een cliënt die niet meer dan 800 meter aaneengesloten in rustig tempo, en eventueel met behulp van een loophulpmiddel, kan lopen of fietsen, is beperkt mobiel.
2. Zeer beperkte mobiliteit: een cliënt die niet meer dan 100 meter aaneengesloten in rustig tempo, en eventueel met behulp van een loophulpmiddel, kan lopen is zeer beperkt mobiel.
3. Algemeen gebruikelijke voorziening voor vervoer: een vorm van vervoer die naar geldende maatschappelijke opvattingen tot het gangbare gebruiks- en bestedingspatroon behoort, en niet speciaal is gericht op personen met beperkingen. Voorbeelden zijn:
 - a. een (elektrische) fiets;
 - b. een brommer of scooter;
 - c. openbaar vervoer;
 - d. systeem van voor iedereen toegankelijk collectief of lokaal vervoer.
 - e. bij een inkomen van 150% van het sociaal minimum of hoger: een auto.
4. Een substantiële vervoersbehoefte bestaat uit meer dan incidenteel vervoer in het kader van het leven van alledag, zoals bijvoorbeeld boodschappen doen, familie- of vriendenbezoek, kerkbezoek, recreatieve verplaatsingen, vervoer naar artsen of paramedische behandelaars.

Artikel 23 Ondersteuning bij vervoer rondom de woonplaats

1. Het college verstaat onder ondersteuning bij vervoer: ondersteuning voor cliënten met een (zeer) beperkte mobiliteit die hen in staat stelt zich te verplaatsen tot 20 kilometer rondom het woonadres (ongeveer overeenkomend met 5 OV-zones) om daarmee te voorzien in beperkingen in de zelfredzaamheid en participatie.
2. Het college hanteert de begrippen beperkt en zeer beperkt mobiel als richtlijn, maar beoordeelt individueel of en welke maatwerkvoorziening of pgb verstrekt wordt.

Artikel 24 Maatwerkvoorziening of pgb voor ondersteuning bij vervoer rondom de woonplaats

1. Het college verstrekt een maatwerkvoorziening of pgb voor ondersteuning bij vervoer aan een cliënt met een (zeer) beperkte mobiliteit wanneer uit het onderzoek blijkt dat de cliënt een substantiële vervoersbehoefte heeft en hierin niet kan voorzien op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met voorliggende voorzieningen, met een algemeen gebruikelijke voorziening, met een algemene voorziening, met mantelzorg of met ondersteuning uit het eigen sociaal netwerk.
2. Het college verstrekt de goedkoopst adequate maatwerkvoorziening voor ondersteuning bij vervoer. Bij een cliënt met een beperkte mobiliteit is de goedkoopst adequate voorziening voor ondersteuning bij vervoer het systeem van collectief deur-tot-deur vervoer (hierna 'de taxipas' genoemd) dat is gericht op het vervoer van personen met een beperking, voor zover aanwezig in de gemeente. Het college verstrekt pas een andere maatwerkvoorziening dan de taxipas of een pgb wanneer de cliënt geen gebruik kan maken van de taxipas.
3. Bij een cliënt met een zeer beperkte mobiliteit kan het college naast de taxipas of andere voorziening een aanvullende maatwerkvoorziening of pgb voor vervoer op de korte afstand verstrekken.
4. Het college verstrekt geen maatwerkvoorziening voor vervoer naar dagondersteuning die wordt verstrekt op grond van de Wmo 2015 en artikel 27, 28, 29 en 30 van deze beleidsregels.
5. Voorbeelden van een maatwerkvoorzieningen voor ondersteuning bij vervoer zijn:
 - a. taxipas voor het gebruik van collectief vervoer in een taxi of rolstoeltaxi;
 - b. aangepaste fiets of tandem;
 - c. autoaanpassing;
 - d. scootmobiel;
 - e. gesloten invalidervoertuig;
 - f. noodzakelijke accessoires.

Artikel 25 Vervoersbehoefte van minderjarigen

Het college past artikel 21 lid 3 niet toe bij minderjarigen met een beperkte mobiliteit, maar beoordeelt de vervoersbehoefte en de te verstrekken maatwerkvoorziening of pgb individueel. Het college gebruikt daarbij Bijlage 4 Vervoersbehoefte bij kinderen als leidraad.

Artikel 26 Rolstoel

1. Het college verstrekt een maatwerkvoorziening of pgb voor ondersteuning bij beperkingen door niet of zeer beperkt kunnen lopen, in de vorm van een rolstoel inclusief noodzakelijke accessoires.
2. Het college onderzoekt of de cliënt zich door beperkingen bij het lopen dagelijks grotendeels en langdurig zittend moet verplaatsen. Wanneer dit het geval is, kan het college afzien van een onderzoek naar de mogelijkheden van de cliënt om in deze beperkingen te voorzien door eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg, met ondersteuning uit het eigen sociaal netwerk, met een algemene of algemeen gebruikelijke voorziening.
3. Het college verstrekt geen rolstoel voor incidenteel gebruik. Hiervoor is een algemene voorziening beschikbaar in de vorm van een leen- of huurrolstoel.
4. Voorbeelden van rolstoelen zijn:
 - a. elektrische rolstoel;
 - b. duw-hoepelstoel;
 - c. duw-wandelwagen;
 - d. elektromotor voor onder de duw-wandelwagen.

Hoofdstuk 6 Ondersteuning bij zelfredzaamheid en participatie

Artikel 27 Maatwerkvoorziening of pgb voor ondersteuning bij zelfredzaamheid en participatie

1. Het college verstrekt een maatwerkvoorziening of pgb voor ondersteuning bij de zelfredzaamheid en participatie aan cliënten die beperkingen ondervinden in de algemene dagelijkse levensverrichtingen (adl), het voeren van een gestructureerd huishouden anders dan in het kader van artikel 13 wordt bedoeld of het ontmoeten van mensen, het onderhouden van contacten en deelnemen aan zinvolle maatschappelijke activiteiten en in deze beperkingen niet kan worden voorzien met eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met voorliggende voorzieningen, met een algemeen gebrui-

- kelijke voorziening, met een algemene voorziening, met mantelzorg of met ondersteuning uit het eigen sociaal netwerk.
2. Het college kan de in lid 1 genoemde maatwerkvoorziening of het pgb mede verstrekken ter ontlasting van de mantelzorger die thuis maatschappelijke ondersteuning verleent.
 3. De ondersteuning bij zelfredzaamheid en participatie vindt plaats in de vorm van:
 - a. Thuisondersteuning;
 - b. Dagondersteuning;
 - c. kortdurende verblijfsondersteuning.
 4. Het college verstrekt geen maatwerkvoorziening of pgb voor ondersteuning bij zelfredzaamheid en participatie wanneer een algemene of algemeen gebruikelijke voorziening in de beperkingen kan voorzien. Een algemeen gebruikelijke voorziening voor ondersteuning is bijvoorbeeld een uitstapje in verenigingverband, een bingo avond, kaartclub, deelname aan zangactiviteiten, (gehandicapten)sportvereniging, ouderensoos. Een algemene voorziening voor ondersteuning is bijvoorbeeld een vrij toegankelijke inloopmiddag voor mensen met een beperking of een soos voor mensen met beginnende dementie.
 5. Het college bepaalt de omvang van de ondersteuning bij zelfredzaamheid en participatie aan de hand van de resultaten uit het onderzoek en hanteert daarbij de 'Indicatiewijzer CIZ 2013' als leidraad.

Artikel 28 Maatwerkvoorziening of pgb voor thuisondersteuning

1. Het college verstaat onder thuisondersteuning het bieden van ondersteuningsactiviteiten in de thuisomgeving gericht op het bevorderen, behouden of handhaven van de zelfredzaamheid en participatie, zodat de inwoner zo lang mogelijk in de eigen omgeving kan blijven wonen. De activiteiten bestaan uit:
 - a. ondersteuning bij het laten uitvoeren van de ADL-verrichtingen;
 - b. ondersteuning bij het aanbrengen van structuur in het huishouden;
 - c. ondersteuning bij de zelfregie/ dagstructuur/stabiel functioneren;
 - d. ondersteuning bij oefenen met het voeren van de administratie en bij het omgaan met geld;
 - e. ondersteuning bij het oefenen met (werknemers)vaardigheden of handelingen;
 - f. ondersteuning bij het oefenen met het zelfstandig reizen met openbaar vervoer;
 - g. ondersteuning bij het leren om zelfstandig te wonen;
 - h. ondersteuning en stimulering van het leggen van contact in de (persoonsgebonden) sociale omgeving;
 - i. ondersteuning bij contacten met officiële instanties;
 - j. ondersteuning op afstand;
 - k. ondersteuning oproepbaar, naast planbare ondersteuning.
2. Het college verstrekt thuisondersteuning aan cliënten met een somatische, psychiatrische of psychogeriatrische aandoening/beperking, een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke handicap met matige of zware beperkingen op het gebied van de zelfredzaamheid of participatie.
3. Het college verstrekt uitgebreide thuisondersteuning aan cliënten met:
 - a. een chronische vorm van niet-aangeboren hersenletsel (NAH) die gepaard gaat met matig of zwaar regieverlies of met een matige of zware, invaliderende aandoening of beperking (fysieke, cognitieve, sociaal-emotionele beperkingen), of
 - b. een langdurige psychische stoornis en daarmee samenhangende beperkingen in sociale redzaamheid (beide vastgesteld op grond van psychiatrische diagnostiek) gepaard gaand met matig of zwaar regieverlies of met een matige of zware invaliderende aandoening of beperking, of
 - c. een matige of zware zintuiglijke handicap indien landelijke raamovereenkomsten geen passende oplossing bieden.
4. De uitgebreide thuisondersteuning bestaat uit het bieden van ondersteuningsactiviteiten in de thuisomgeving gericht op het bevorderen, behouden of handhaven van de zelfredzaamheid en participatie, zodat de inwoner met een niet-aangeboren hersenletsel of een aantoonbare langdurige psychische stoornis zo lang mogelijk in de eigen omgeving kan blijven wonen, bestaand uit:
 - a. ondersteuning in verband met ernstig tekortschietende vaardigheden in het zelfregelend vermogen (dagelijkse bezigheden regelen, besluiten nemen, plannen en uitvoeren van taken, beheerszaken regelen, communicatie, sociale relaties, structureren van de huishouding);
 - b. ondersteunen bij sociaal-emotionele problematiek die samenhangt met de stoornis;
 - c. ondersteunen bij de mogelijke integratie in de samenleving en de sociale participatie met als doel zelfredzaamheid en participatie;

- d. ondersteuning bij de mogelijke integratie in de samenleving, met extra aandacht voor ontwikkeltrajecten op het vlak van wonen, werken en sociaal netwerk bij inwoners met een langdurige psychische stoornis en of beperking in de sociale redzaamheid.

Artikel 29 Maatwerkvoorziening of pgb voor dagondersteuning

1. Het college verstaat onder dagondersteuning de ondersteuning van cliënten met een matige of zware beperking en een duidelijke ondersteuningsbehoefte, niet zijnde een reguliere dagstructurering die in de woon-/verblijfsituatie wordt geboden.
2. Het college verstrekt geen maatwerkvoorziening of pgb voor dagondersteuning aan cliënten die verblijven bij de zorgaanbieder die de dagondersteuning biedt.
3. De maatwerkvoorziening of het pgb :
 - a. draagt bij aan het verlichten van het sociaal isolement van de inwoner en of aan het verlichten van de zorg thuis door de mantelzorger(s) door een zinvolle dagbesteding, en
 - b. is gericht op het bijhouden van vaardigheden ter bevordering, behoud of handhaven van de zelfredzaamheid en participatie, opdat de inwoner zo lang mogelijk in de eigen omgeving kan blijven wonen.
4. De dagondersteuning vindt plaats in groepsverband.

Artikel 30 Maatwerkvoorziening of pgb voor uitgebreide dagondersteuning

1. Het college verstaat onder uitgebreide dagondersteuning de ondersteuning van cliënten met uitgebreide beperkingen op het gebied van de zelfredzaamheid, veelal samenhangend met chronische aandoeningen en voor oudere inwoners met een intensieve ondersteunings- en verzorgingsbehoefte (waar onder een sterk verminderde zelfregie zoals bij dementie, verstandelijk handicap, stabiele psychische stoornis).
2. Het college verstrekt geen maatwerkvoorziening of pgb voor uitgebreide dagondersteuning aan cliënten die verblijven bij de zorgaanbieder die de dagondersteuning biedt.
3. De maatwerkvoorziening of het pgb is gericht op het stabiliseren van de zelfredzaamheid en ter voorkoming van verergering van klachten, opdat de inwoner zo lang mogelijk in de eigen omgeving kan blijven wonen. Het kan ook bijdragen aan vermindering van de belasting van de mantelzorger(s).
4. De activiteiten bestaan uit:
 - a. dagondersteuning in groepsverband en ondersteuning bij sociale activiteiten;
 - b. bevorderen, behouden of handhaven van het functioneren en voorkomen van verergering van beperkingen;
 - c. dagondersteuning bij het leren omgaan met fysieke en/of cognitieve beperkingen;
 - d. dagondersteuning bij het voorkomen van achteruitgang in fysieke, cognitieve en sociaal-emotionele vaardigheden.
5. De uitgebreide dagondersteuning vindt plaats in groepsverband.

Artikel 31 Maatwerkvoorziening of pgb voor arbeidsmatige dagondersteuning

1. Het college verstaat onder arbeidsmatige dagondersteuning de ondersteuning van cliënten met een verstandelijke handicap of met een ernstige lichamelijke handicap of met een zintuiglijk handicap, die als gevolg van hun beperkingen niet kunnen deelnemen aan gewoon werk of begeleid werk.
2. De arbeidsmatige dagondersteuning bestaat uit:
 - a. arbeidsmatige dagondersteuning : activiteiten met een zelfstandig karakter waarbij het vaak zal gaan om het tot stand brengen van een product of dienst, afgestemd op de mogelijkheden en interesse van de inwoner;
 - b. activering, gericht op het zinvol besteden van de dag, aangepast aan mogelijkheden en interesse van de inwoner, waar onder handvaardigheid, expressie, beweging, belevingsactiviteiten;
 - c. activering, individueel belevingsgericht: belevingsgerichte ondersteuning op een eenvoudig niveau met extra aandacht voor sfeer, geborgenheid, veiligheid, ritme en regelmaat.
3. De arbeidsmatige dagondersteuning vindt plaats in groepsverband.

Artikel 32 Maatwerkvoorziening of pgb voor dagondersteuning langdurig psychisch

1. Het college verstaat uit dagondersteuning langdurig psychisch de educatie en/of arbeidsmatige activiteiten voor inwoners die niet maatschappelijk kunnen participeren. De dagondersteuning langdurig psychisch kan worden toegekend aan inwoners met een langdurige psychische stoornis en daarmee samenhangende beperkingen (onder meer participatie (sociale redzaamheid)).
2. De dagondersteuning langdurig psychisch bestaat uit:

- a. educatieve ondersteuning: op vaste tijdstippen bepaalde activiteiten aangeboden in een groepssetting; en/of
- b. arbeidsmatige ondersteuning: gestructureerde activiteiten, waarbij met de cliënt gerichte afspraken zijn gemaakt over de werkzaamheden die verricht zullen worden en de omvang en het tijdstip daarvan, waarbij het gaat om onbetaalde werkzaamheden (een beperkte onkostenvergoeding is mogelijk).

Artikel 33 Maatwerkvoorziening of pgb voor kortdurende verblijfsondersteuning

1. Het college verstaat onder kortdurende verblijfsondersteuning de noodzakelijke ondersteuning van personen die mantelzorg of gebruikelijke hulp verlenen aan een thuiswonende cliënt met een somatische, psychogeriatrische, psychiatrische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking die is aangewezen op permanent toezicht.
2. De cliënt is aangewezen op permanent toezicht indien er sprake is van:
 - a. een bovengebruikelijke noodzaak voor toezicht op regelmatige en onregelmatige momenten zodat de ondersteuningsverlening goed kan inspelen op de (frequent voorkomende) al dan niet duidelijke of verduidelijkte ondersteuningsvraag;
 - b. het noodzakelijke toezicht bestaat uit actieve observatie, die als doel heeft dreigende ontsporing in het gedrag of de gezondheidssituatie vroegtijdig te signaleren, waardoor tijdig ingegrepen kan worden en escalatie van onveilige of gevaarlijke (levens)bedreigende gezondheids- en of gedragssituaties voor de inwoner kunnen worden voorkomen.
3. De kortdurende verblijfsondersteuning bestaat uit logeren in een instelling.
4. Het college bepaalt de omvang van de kortdurende verblijfsondersteuning is aan de hand van het gemiddelde aantal etmalen dat de mantelzorger of verlener van gebruikelijke hulp moet worden ontlast. De omvang wordt uitgedrukt in klassen:
 - a. klasse 1: een etmaal per week;
 - b. klasse 2: twee etmalen per week;
 - c. klasse 3: drie etmalen per week.

Artikel 34 Vervoer naar locatie dagondersteuning

Het college onderzoekt de noodzaak van vervoer naar alle vormen van dagondersteuning. Daarbij gelden dezelfde voorwaarden als die gelden voor een maatwerkvoorziening voor vervoer rond de woonplaats. Wanneer de noodzaak van vervoer naar de dagondersteuning vast staat, zorgt de aanbieder die de dagondersteuning aanbiedt voor het noodzakelijke vervoer.

Indien het college een pgb voor dagondersteuning toekent inclusief noodzakelijk vervoer naar de dagondersteuning, dan wordt het pgb verhoogd met een bedrag voor reiskosten gelijk aan het bedrag dat verstrekt wordt aan aanbieders van een maatwerkvoorziening voor dagondersteuning. Op de vergoeding voor reiskosten worden niet de percentages toegepast zoals bepaald in artikel 9, lid 4.

Hoofdstuk 7 Eigen bijdrage

Artikel 35 Eigen bijdrage

1. Het college legt een eigen bijdrage op voor alle maatwerkvoorzieningen en pgb's die verstrekt worden op grond van de Wmo 2015, met uitzondering van rolstoelen en voorzieningen voor minderjarigen voor zover het geen woningaanpassing betreft, tot de maximale bedragen zoals deze zijn opgenomen in het Uitvoeringsbesluit Wmo, en tot de kostprijs van de maatwerkvoorziening of de hoogte van het pgb, en zolang het college instandhoudingskosten betaalt voor de maatwerkvoorziening of indien deze onderdeel zijn van het pgb.
2. Het college voert het opleggen van een eigen bijdrage voor de taxipas niet uit tot een nader te bepalen tijdstip.
3. Het college legt de eigen bijdrage voor een maatwerkvoorziening in de vorm van een woningaanpassing voor een minderjarige cliënt op aan de onderhoudsplichtige ouders, daaronder begrepen degene tegen wie een op artikel 394 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek gegrond verzoek is toegewezen, en degene die anders dan als ouder samen met de ouder het gezag uitoefent over een cliënt.
4. Het Centraal Administratie Kantoor (CAK) bepaalt de hoogte van de eigen bijdrage en int deze.

Hoofdstuk 8 Intrekking en terugvordering

Artikel 36 Herziening of intrekking

Het college kan het besluit tot verstrekking van de maatwerkvoorziening of het pgb intrekken of herzien wanneer degene die de maatwerkvoorziening of het pgb ontvangt:

- a. overlijdt;

- b. geen ondersteuning in het kader van de Wmo 2015 in de vorm van een maatwerkvoorziening of pgb meer nodig heeft;
- c. verhuist naar een andere gemeente;
- d. de maatwerkvoorziening of het pgb niet meer toereikend is;
- e. het pgb niet binnen zes maanden na uitbetaling heeft besteed aan het inkopen van de zaak of dienst waarvoor het pgb is verstrekt;
- f. onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beslissing zou hebben geleid;
- g. niet voldoet aan de aan de maatwerkvoorziening of het pgb verbonden voorwaarden;
- h. de maatwerkvoorziening of het pgb niet of voor een ander doel gebruikt, waarbij eenmalig een bedrag van € 250,- niet hoeft te worden verantwoord.

Artikel 37 Terugvordering

1. Indien het ingetrokken of herziene besluit betrekking heeft op een in bruikleen verstrekte voorziening, kan de voorziening worden teruggevorderd.
2. Indien het besluit tot intrekken of herzien is genomen op grond van artikel 34 onder e tot en met h, dan kan het college de geldswaarde van de verstrekte voorziening of het pgb vorderen. De hoogte van de vordering is afhankelijk van de waarde van de verstrekking ten tijde van de genoemde gedragingen. Bijvoorbeeld: op het moment dat een bepaalde wijziging niet is doorgegeven waardoor de voorziening langer is verstrekt dan noodzakelijk, geldt de geldswaarde op het moment dat de voorziening niet meer nodig was.

Artikel 38 Anti-speculatiebeding en afschrijvingsregeling

1. Het college kan de geldswaarde van een bouwkundige maatwerkvoorziening (woningaanpassing) in eigendom heeft versteekt, of een pgb om een voorziening met dit doel in te kopen, terugvorderen indien de cliënt de woning waarin de voorziening verkoopt, voor zover door de bouwkundige aanpassing sprake is van een meerwaarde. Het college gaat daarbij uit van de waarde van de woning voor en na de aanpassing. Voor het bepalen van de waarde voor de aanpassing kan het college zich baseren op de laatst bekende WOZ-waarde van de woning. Voor het bepalen van de waarde na verkoop kan het college zich baseren op de verkoopprijs van de woning, of indien het college dit nodig acht op een taxatierapport door een door het college in overleg met de cliënt gekozen taxateur. De kosten van de taxatie zijn voor rekening van het college.
2. Het college hanteert in verband met het eerste lid de volgende afschrijvingstabel, geldend vanaf het moment dat de aanpassing gereed is en bij verkoop in:
 - a. jaar 1 en 2 100% van de meerwaarde;
 - b. jaar 3 en 4 80% van de meerwaarde;
 - c. jaar 5 en 6 60% van de meerwaarde;
 - d. jaar 7 en 8 40% van de meerwaarde;
 - e. jaar 9 en 10 20% van de meerwaarde.

Hoofdstuk 9 Inwerkintreding

Artikel 39 Inwerkingtreding

Deze beleidsregels treden met terugwerkende kracht in werking op 1 januari 2015.

Aldus besloten in de vergadering van het college van burgemeester en wethouders d.d. 10 februari 2015.

Burgemeester en wethouders van Heerenveen.

*De gemeentesecretaris,
F.H. Perdok*

*De burgemeester,
T.J. van der Zwan*

Bijlage 1 Nadere uitwerking begrip gebruikelijke hulp

Begripsbepaling gebruikelijke hulp Wmo 2015: hulp die naar algemeen aanvaarde opvattingen in redelijkheid mag worden verwacht van de echtgenoot, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten.

Mantelzorg: hulp ten behoeve van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen, opvang, jeugdhulp, het opvoeden en opgroeien van jeugdigen en zorg en overige diensten als bedoeld in de Zorgverzekeringswet, die rechtstreeks voortvloeit uit een tussen personen bestaande sociale relatie en die niet wordt verleend in het kader van een hulpverlenend beroep

Wanneer gebruikelijke hulp aanwezig is, wordt geen maatwerkvoorziening verstrekt.

Schoonmaakhulp

In het kader van de schoonmaakhulp (voorheen HH1) wordt gebruikelijke hulp als volgt toegepast. Personen die gebruikelijke hulp verlenen nemen de schoonmaakwerkzaamheden over van degene uit de leefeenheid die ze zelf niet uit kan voeren.

Leefeenheid

Gebruikelijke hulp mag verwacht worden van mensen die behoren tot de leefeenheid van de cliënt. Het begrip leefeenheid wordt hier niet nader ingevuld. Duidelijk is wel wie er niet tot de leefeenheid behoren:

1. Personen die niet in hetzelfde huis wonen als de cliënt. Een niet thuiswonend kind valt dus niet onder het begrip gebruikelijke hulp, maar kan wel mantelzorger zijn.
2. Personen die een kamer huren van de cliënt in dezelfde woning. De cliënt is ook niet verantwoordelijk voor het schoonhouden van de kamer van de huurder.
3. Personen die als kostganger in hetzelfde huis wonen als cliënt.

Voor personen uit categorie 2 en 3 dient een commercieel huurcontract of kostgangerovereenkomst aanwezig te zijn.

Wie leveren gebruikelijke hulp?

Alle huisgenoten die een woning met elkaar delen en tot de leefeenheid behoren, met uitzondering van kinderen jonger dan 5 jaar.

Hoeveel gebruikelijke hulp kunnen jongere huisgenoten leveren?

Huisgenoten van 18 tot en met 22 jaar worden in staat geacht een eenpersoonshuishouden te kunnen voeren en kunnen de volgende werkzaamheden overnemen: schoonhouden van sanitaire ruimte, keuken en één kamer, de was doen, boodschappen doen, maaltijd verzorgen, afwassen en opruimen, zo nodig jongere huisgenoten opvangen en/of verzorgen.

Huisgenoten van 13 tot en met 17 jaar kunnen geen werkzaamheden overnemen maar wel helpen bij lichte huishoudelijke werkzaamheden (bv. opruimen, tafel dekken/afruimen, afwassen/afdrogen, een boodschap doen, kleding in de wasmand gooien) en hun eigen kamer op orde houden (rommel opruimen, stofzuigen en bed verschonen).

Huisgenoten van 5 tot en met 12 jaar kunnen naar eigen mogelijkheden helpen bij lichte huishoudelijke werkzaamheden (bv. opruimen, tafel dekken/afruimen, afwassen/afdrogen, een boodschap doen en kleding in de wasmand gooien).

Volledige overname van schoonmaakwerkzaamheden

Huisgenoten van 23 jaar en ouder worden in staat geacht een meerpersoonshuishouden te kunnen voeren en kunnen alle werkzaamheden over te nemen.

Mogelijk zijn deze huisgenoten dit niet gewend of menen dit niet te kunnen. Dat is geen reden om gebruikelijke hulp niet toe te passen. Indien nodig kan hiervoor tijdelijk ondersteuning bij een gestructureerd huishouden ingezet worden om de werkzaamheden aan te leren.

Zorg voor kinderen

Ouders hebben een zorgplicht voor hun kinderen. Wanneer een van de ouders uitvalt, moet de andere ouder de zorg overnemen. Zij kunnen hierbij gebruik maken van de mogelijkheden van zorgverlof, mantelzorg of andere voorzieningen.

Ook als ouders gescheiden zijn of niet meer samenwonen, vervalt de zorgplicht niet. Het kan wel zo zijn dat er door de rechtbank afspraken zijn vastgelegd en daarmee moet rekening gehouden worden.

Wanneer er sprake is van langdurige noodzaak tot het overnemen van werkzaamheden kan de zorg voor jonge kinderen in de knel komen. In tegenstelling tot schoonmaakwerkzaamheden is er bij de

verzorging van jonge kinderen sprake van zorg die niet uitgesteld kan worden tot de gezonde partner thuis komt uit zijn of haar werk. Een voorbeeld is het voeden of verschonen van een baby.

In zulke gevallen kan gebruikelijke hulp mogelijk niet geheel verleend worden, en als er ook geen andere mogelijkheden zijn, dan kan de gemeente hiervoor een maatwerkvoorziening verstrekken. Deze voorziening is echter geen onderdeel van schoonmaakhulp en zal altijd in het kader van ondersteuning bij een gestructureerd huishouden verstrekt worden.

Uitzonderingen

Afwezigheid in verband met werk of studie

In het algemeen geldt het hebben van een volledige baan of een volgen van een voltijds studie niet als een omstandigheid die het onmogelijk maakt om gebruikelijke hulp te verlenen. Iemand met een volledige baan wordt geacht een huishouden te kunnen voeren. Ook als het een baan is met lange werkweken of veel reistijd. Alleen als een huisgenoot lange tijd van huis is omdat hij of zij bijvoorbeeld internationaal chauffeur is, in de offshore werkt of bij de marine zit. Het gaat te ver om van deze mensen te vragen hun baan op te zeggen om gebruikelijke hulp te kunnen verlenen.

Huisgenoot heeft beperkingen

Indien de huisgenoot zelf door beperkingen niet (geheel) in staat is tot het uitvoeren van schoonmaakwerkzaamheden, kan hij of zij ook geen gebruikelijke hulp verlenen. Zo nodig moet hiervoor nader onderzoek gedaan worden naar de aard van de beperkingen.

Overbelasting

Mogelijk is er naast het overnemen van de schoonmaakwerkzaamheden ook sprake van andere verzorging door huisgenoten waardoor de huisgenoot overbelast dreigt te raken.

Dit kan het geval zijn in de volgende situaties:

- De cliënt heeft persoonlijke verzorging nodig zoals deze tot 1-1-2015 in het kader van de AWBZ werd verstrekt en per 1-1-2015 onder de Zvw valt.
- De cliënt heeft een korte levensverwachting.
- Een van de ouders is overleden en de achterblijvende ouder heeft moeite zich aan de nieuwe situatie aan te passen.
- Dreigende crisissituatie waardoor opvang van gezonde kinderen voor een korte tijd nodig is en de ouder tijd krijgt om zelf een oplossing te vinden. Eerst dienen de mogelijkheden van mantelzorg, oppas, kinderopvang, of ander voorliggende voorzieningen te worden benut.

Vervoer

Op het gebied van vervoer is tot nu toe niet eerder uitgewerkt wat gebruikelijke hulp is.

Ook hier geldt dat van huisgenoten verwacht wordt dat zij elkaar daarin ondersteunen.

Van jongere huisgenoten van 16 tot 18 jaar kan ten opzichte van het vervoer van een oudere huisgenoot (cliënt) verwacht worden dat zij helpen bij het plannen van reizen met et openbaar vervoer of het kopen van vervoersbewijzen. Ook kunnen zij een oudere huisgenoot incidenteel begeleiden bij het reizen met het openbaar vervoer voor zover dit mogelijk is in verband met studie. Ook kunnen zij jongere huisgenoten begeleiden bij het reizen met openbaar vervoer of bij het fietsen, voor zover dit mogelijk is in verband met studie.

Van echtgenoten of partners mag verwacht worden dat zij de cliënt zo nodig begeleiden bij vervoer.

Bijlage 2 Normtijden schoonmaakhulp/ondersteuning bij het voeren van een gestructureerd huishouden

De normtijden zijn gebaseerd op de Richtlijn indicatie Hulp bij het Huishouden 2011 van MO-zaak.

Algemene uitgangspunten

- Alleen de noodzakelijke woonruimtes worden schoongehouden
- Bij de normtijden wordt uitgegaan van het niveau sociale woningbouw. Indien het een grotere of onpraktisch ingedeelde woning betreft, dienen de normtijden individueel bepaald te worden.
- De verzorging van huisdieren en planten is opgenomen in de normtijden.

1. Boodschappen doen

Boodschappen doen bestaat uit:

Boodschappen halen en boodschappen opruimen.

Het opstellen van een boodschappenlijst kan de cliënt in beginsel zelf doen, wanneer er geen sprake is van gebrek aan regie op het huishouden. Is dit wel het geval dan is er geen sprake van eenvoudige schoonmaakhulp, maar van ondersteuning bij het voeren van een gestructureerd huishouden.

Normtijd: 50 minuten per week

Verhogingsfactoren:

Gezin van meer dan 4 personen: 60 minuten

Aanwezigheid van kinderen jonger dan 12 jaar: 60 minuten

Dichtstbijzijnde supermarkt is verder dan 2 kilometer: 30 minuten

Keuzes van de cliënt die resulteren in meer benodigde tijd voor boodschappen, bijvoorbeeld om niet in de dichtstbijzijnde supermarkt boodschappen te willen halen of een voorkeur voor speciaal voedsel, zijn geen verhogingsfactor. Alleen bij medische noodzaak wordt hiermee rekening gehouden.

2. Broodmaaltijd bereiden

Bereiden van de broodmaaltijd bestaat uit:

Broodmaaltijd bereiden (smeren)

Broodmaaltijd klaar zetten, tafel dekken

Koffie/thee zetten

Afwassen of in/uitruimen vaatwasmachine

Normtijd: 15 minuten, maximaal 2x per dag

Verhogingsfactoren:

Aanwezigheid van kinderen jonger dan 12 jaar: 20 minuten

3. Warme maaltijd bereiden

Bereiden van de warme maaltijd bestaat uit:

Warme maaltijd bereiden; koken of opwarmen

Warme maaltijd klaar zetten, tafel dekken

Koffie/thee zetten

Afwassen of in/uitruimen vaatwasmachine

Normtijd:

Opwarmen: 15 minuten per dag

Koken: 30 minuten per dag

Verhogingsfactoren:

Aanwezigheid van kinderen jonger dan 12 jaar: 20 minuten per maaltijd

4. Licht huishoudelijk werk

Licht huishoudelijk werk bestaat uit:

Stof afnemen/raggen

Opruimen

Afwassen (niet als onderdeel van de maaltijdbereiding)

Bed opmaken

Normtijd:

Eenpersoonshuishouden: 60 minuten per week

Meerpersoonshuishouden: 90 minuten per week

Verhogingsfactoren:

Aanwezigheid van kinderen jonger dan 12 jaar: 20 minuten

Psychogeriatrische problematiek / gedragsproblematiek: 30 minuten (dit is alleen aan de orde bij ondersteuning bij een gestructureerde huishouding)

Allergie of aandoening aan de luchtwegen in een gesaneerde woning: 30 minuten

Verlagingsfactoren

Eveneens toekenning van ondersteuning bij maaltijdbereiding: tijd voor afwassen niet dubbel meetellen, en cliënt kan mogelijk zelf voorspoelen.

5. Zwaar huishoudelijk werk

Zwaar huishoudelijk werk bestaat uit:

Stofzuigen

Schrobben, dweilen, soppen van sanitair en keuken

Bedden verschonen

Ramen lappen

Normtijd:

Eenpersoonshuishouden, maximaal 2 kamers: 90 minuten

Eenpersoonshuishouden, 3 of meer kamers: 180 minuten

Meerpersoonshuishouden: 180 minuten

Verhogingsfactoren:

Aanwezigheid van kinderen jonger dan 12 jaar: 30 minuten tot een maximum van 90 min)

Psychogeriatrische problematiek / gedragsproblematiek: 30 minuten (dit is alleen aan de orde bij ondersteuning bij een gestructureerde huishouding)

Allergie of aandoening aan de luchtwegen in een gesaneerde woning: 60 minuten

Meer vervuiling als gevolg van beperkingen, niet door de leefwijze: 60 minuten

6. Wasverzorging

Wasverzorging bestaat uit:

Wasgoed sorteren en wassen in de wasmachine

Wasgoed ophangen en afhalen

Wasgoed drogen in de droger

Wasgoed vouwen en opbergen

Wasgoed strijken

Normtijd:

Eenpersoonshuishouden: 60 minuten

Meerpersoonshuishouden: 90 minuten

Verhogingsfactoren:

Aanwezigheid van kinderen jonger dan 16 jaar: 30 minuten per kind

Bedlegerige cliënten: 30 minuten

Extra bewassing ivm overmatige transpiratie, incontinentie, speekselverlies etc.: 30 minuten

Medische noodzaak voor het strijken van onderkleding of beddengoed: individueel bepaald

6. Verzorging en/of tijdelijke opvang van kinderen

(onderdeel van de ondersteuning bij het voeren van een gestructureerd huishouden)

Verzorging en/of tijdelijke opvang van kinderen bestaat uit:

Persoonlijke verzorging

Begeleiding

Opvoedingsactiviteiten

Normtijd:

Naar bed brengen / uit bed halen: 10 minuten per keer per kind

Wassen en kleden: 30 minuten per dag per kind

Eten en/of drinken geven: 20 minuten per broodmaaltijd, 25 minuten per warme maaltijd

Babyvoeding: flesje / borstvoeding: 20 minuten per keer per kind

Luier verschonen: 10 minuten per keer per kind

Naar school / kinderopvang brengen / halen: 15 minuten per keer per gezin

Verhogingsfactoren

Indien opvang noodzakelijk is: tot 40 uur per week

In de meeste gevallen zal opvang van deze omvang tijdelijk zijn in afwachting van een definitieve regeling bijvoorbeeld in het kader van sociaal medische kinderopvang, of een eigen regeling door de ouder(s).

7. Dagelijkse organisatie van het huishouden

(onderdeel van de ondersteuning bij het voeren van een gestructureerd huishouden)

Dagelijkse organisatie van het huishouden bestaat uit:

Organisatie van huishoudelijke activiteiten

Plannen en beheren van middelen m.b.t. het huishouden

Normtijd: 30 minuten

Verhogingsfactoren:

Aanwezigheid van kinderen jonger dan 16 jaar: 30 minuten

Psychogeriatrische problematiek / gedragsproblematiek: 30 minuten

Communicatieproblemen als gevolg van beperkingen, niet door een taalbarrière: 30 minuten

8. Hulp bij ontregelde huishouding in verband met psychische stoornissen

Voor zover niet vallend onder Thuisondersteuning

Hulp bij ontregelde huishouding in verband met psychische stoornissen bestaat uit:

Formuleren doelen / bijstellen doelen MBD het huishouden

Helpen handhaven / verkrijgen / herkrijgen van de structuur in het huishouden

Helpen handhaven / vergroten van zelfredzaamheid MBD het budget

Normtijd: 30 minuten

9. Advies, instructie en voorlichting (gericht op het huishouden)

Voor zover niet vallend onder Thuisondersteuning

Hulp bij ontregelde huishouding in verband met psychische stoornissen bestaat uit:

Instructie omgaan met (technische) hulpmiddelen

Instructie huishoudelijke taken; boodschappen doen, maaltijd bereiden, het licht huishoudelijk werk,

het zwaar huishoudelijk werk, de wasverzorging en de dagelijkse organisatie van het huishouden

Normtijd: 30 minuten per activiteit, maximaal 90 minuten per week

In de normtijd is niet het overnemen van de taken inbegrepen.

Bijlage 3 Offerte woningaanpassing

De gemeente levert een plan van eisen voor de woningaanpassing.

De algemene uitgangspunten voor het uitbrengen van een offerte zijn:

- in het plan van eisen genoemde merknamen dienen gelezen te worden als 'of gelijkwaardig'.
- de aannemer of leverancier hanteert de richtlijnen en minimale eisen zoals opgenomen in het Bouwbesluit, en die voldoen aan het niveau sociale woningbouw.
- de aannemer of leverancier controleert opgegeven maten.
- de aannemer of leverancier is op de hoogte van de wand/vloerconstructie voor eventueel aan te brengen voorzieningen.
- het verwijderen van eventueel aanwezige asbesthoudende materialen is geheel voor rekening van de woningeigenaar.
- nieuwe lichtsakelaars en wandcontactdozen worden op +/- 900 mm vanaf de vloer aangebracht ivm bedienbaarheid vanuit een rolstoel.

In het plan van eisen staat omschreven welke aanpassing dient plaats te vinden.

In ieder geval dient de aannemer te specificeren voor zover relevant, de eventuele kosten van:

- alle materiaal voor de te realiseren aanpassing, inclusief die van een onderaannemer, waarbij het houtwerk in grondverf wordt opgeleverd
- het arbeidsloon
- de aan- en afvoer van materiaal en materieel
- afvoeren van sloopresten
- sloopwerk
- aanleggen riolering
- aanpassen/aanleggen van installaties
- isolatie
- aansluiting op bestaand gebouw

Eventuele stelposten dienen duidelijk vermeld te worden.

Eventuele levertijden voor materialen dien vermeld te worden.

De offerte bevat een totaalprijs voor de realiseren aanpassing.

De totaalprijs dient inclusief btw te zijn waarbij gerekend is met de juiste Btw-tarieven.

Bijlage 4 Vervoersbehoefte minderjarigen

De vervoersbehoefte van kinderen zal in beginsel anders zijn dan die van volwassenen.

Ook en speciaal voor kinderen zal de vervoersbehoefte altijd individueel vastgesteld moeten worden.

Ook kinderen met een handicap dienen zo veel mogelijk zelfredzaam te zijn en te participeren in de maatschappij zo veel mogelijk zoals hun leeftijdgenoten dat ook kunnen. Een vervoermiddel kan daarbij een belangrijk hulpmiddel zijn.

Het collectief taxivervoer zal meestal niet (geheel) voorzien in de beperkingen van minderjarigen bij zelfredzaamheid en participatie. De meeste leeftijdgenoten zonder beperkingen zullen eerder gebruik maken van een fiets om contacten met leeftijdgenoten te onderhouden, naar school te gaan, naar (sport)clubs te gaan enzovoort. Voor kinderen met beperkingen geldt daarom niet dat de taxipas in principe de goedkoopst adequate voorziening is. De goedkoopst adequate voorziening wordt bij het onderzoek onder andere bepaald aan de hand van de vervoersbehoefte, de leeftijd van het kind, zijn beperkingen en de noodzaak van ondersteuning.

Algemene uitgangspunten m.b.t. vervoersbehoefte bij kinderen:

- Kinderen jonger dan 5 jaar hebben in beginsel geen beperking bij vervoer. Ouders kunnen hun kind meenemen dat daar een aparte voorziening voor nodig is. Voor deze leeftijdsgroep lijken de vervoersproblemen, voor zover ze betrekking hebben op begeleiding of gesloten vervoer, niet zodanig afwijkend van de vervoersproblemen van niet-gehandicapte leeftijdgenoten dat er aanleiding is voor een individuele voorziening.
- Kinderen jonger dan 5 jaar kunnen soms wel een individuele voorziening nodig hebben wanneer zij gebruik moeten maken van een rolstoel of een speciale wandelwagen en daardoor niet in het gebruikelijke gezinsvervoer mee kunnen. Ook een aangepast autozitje kan een individuele voorziening zijn.
- Kinderen van 5 tot en met 11 jaar hebben over het algemeen geen zelfstandige verplaatsingsbehoefte; deze worden bijna steeds bij het verplaatsen begeleid door de ouders. Toch kan er ook bij deze kinderen al sprake zijn van wezenlijke sociale contacten en kan een individuele voorziening nodig zijn om hun te helpen bij beperkingen in de zelfredzaamheid en participatie. Een kind van 10 of 11 gaat in de regel zelfstandig naar school en zoekt zelfstandig leeftijdgenoten op. Dit hoort bij het normale gedragspatroon van kinderen, en zo mogelijk ook van gehandicapte kinderen. Een individuele voorziening kan nodig zijn om kinderen daartoe in staat te stellen.
- Kinderen van 12 tot 15 jaar hebben een al enigszins ontwikkelde individuele vervoersbehoefte. Verplaatsingen vinden in de regel zelfstandig plaats zonder begeleiding van ouders. Dit geldt ook voor schoolbezoek. Een vervoermiddel kan een belangrijk hulpmiddel zijn om zelfredzaamheid en participatie te bevorderen.

Kinderen vanaf 15 jaar hebben evenals volwassenen een zelfstandige vervoersbehoefte.